

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Kuchynky a soudců JUDr. Ondřeje Szalonnáse a Mgr. Jaroslava Škopka v právní věci

žalobce: **Y. A.**, nar. xx. x. xxxx, st. příslušnost Ukrajina, bytem v ČR K. V.,
zák. zástupce V. L., nar. xx. x. xxxx
*zastoupen Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem v Praze 1,
Opletalova 1417/25,*

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám.
Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 11. 2018, č. j. MV-75612-4/SO-2018,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 22. 11. 2018, č. j. MV-75612-4/SO-2018, se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna nahradit žalobci náklady řízení ve výši 16 342 Kč k rukám jeho zástupce, Mgr. Petra Václavka, advokáta, do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Předmět řízení

1. Žalobce usiloval o zrušení rozhodnutí žalované ze dne 22. 11. 2018, č. j. MV-75612-4/SO-2018 (dále též: napadené rozhodnutí), kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 17. 5. 2018, č. j. OAM-5683-7/DP-2018 (dále též: rozhodnutí správního orgánu I. stupně), jímž byla podle § 44a odst. 3 ve spojení s § 36 odst. 3 a dále ve spojení s § 38 odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců zamítnuta jeho žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky, neboť pominuly důvody, pro které bylo toto vízum uděleno.

Žaloba

2. V žalobě byl nejprve stručně zrekapitulován průběh správního řízení. Následně žalobce vyjádřil svůj zásadní nesouhlas s argumentací žalované, jíž odůvodňuje zamítnutí žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění. Dle názoru žalobce žalovaná naprosto nesprávným a konkrétní situaci žalobce nepřiléhavým způsobem aplikovala zákonná ustanovení a dopustila se zásadních chyb v aplikaci a výkladu právních norem. Dále se dle jeho názoru také řádně nevypořádala s jeho odvolacími námitkami. V důsledku těchto pochybení žalovaná zatížila své rozhodnutí nezákonností a nepřezkoumatelností.
3. Žalobce má za to, že správní orgán nepostupoval tak, aby věci byl zjištěn skutečný stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, respektive, že správní orgán skutečnosti, které vyplývají ze spisu, vyložil nesprávným způsobem a dovodil nesprávné a zavádějící závěry. Napadené rozhodnutí je tedy v rozporu se zásadou materiální pravdy.
4. Ve vztahu k důvodu pro neprodloužení povolení k pobytu je na dle žalobce namístě nejprve zmínit, co vlastně bylo důvodem pro jeho zamítnutí. Dle přesvědčení správního orgánu „*pominuly důvody, pro které bylo vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění uděleno.*“ Na základě zmíněné argumentace došlo k porušení ust. § 3 správního řádu, neboť správní orgán nezjistil stav bez důvodných pochybností. Žalobci bylo vízum za účelem strpění uděleno z důvodu, že politická a bezpečnostní situace v Doněcké části Ukrajiny neumožňovala jeho návrat do země původu. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí nevyplývá, že by se bezpečnostní situace na Ukrajině měla nějakým zásadním způsobem natolik změnit, aby byl nyní návrat žalobce možný. Bezpečnostní situace v Doněcku je stále kritická, stále dochází k ozbrojeným střetům a stále nedošlo k zajištění základní správní a společenské infrastruktury. Žalobce se zásadním způsobem nemůže ztotožnit se závěry správních orgánů o bezpečné situaci na Ukrajině, ještě k tomu, když jako podklad takového závěru použily správní orgány zcela neaktuální zprávy. Správní orgán argumentuje mimo jiné zprávou OHCHR ze dne 13. 6. 2017, která je tudíž více než rok stará. Přitom situace na Ukrajině je velmi proměnlivá a v žádném případě se nelze nyní hovořit o tom, že by situace na Ukrajině byla stabilizovaná či dokonce bezpečná. Žalobce zásadně odmítá argumentaci správního orgánu I. stupně i žalované, že by Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 2017/850 ze dne 17. 5. 2017, kterým byl zaveden bezvízový styk s Ukrajinou, mělo mít vliv pro posouzení žádosti žalobce o prodloužení dlouhodobého pobytu za účelem strpění, tak jak je správní orgány obou stupňů prezentují. Fakt, že toto nařízení vychází z obecného posouzení bezpečnosti Ukrajiny, nic nemění na tom, že oblast, ze které pochází žalobce je stále dějištěm ozbrojené konfliktu a od doby vydání dlouhodobého víza za účelem

strpění žalobci se tato situace nezměnila, ba dokonce zhoršila (viz vyhlášení výjimečného stavu v Doněcké oblasti). Ode dne 26. 1. 2015 je v těchto oblastech zaveden mimořádný stav, Ministerstvo zahraničních věcí na svých webových stránkách stále aktuálně odrazuje občany České republiky od cesty do Doněcké a Luhanské oblasti (tedy domovské oblasti žalobce) a uvádí, že zde stále dochází k ozbrojeným konfliktům a lidé zde se nacházející jsou vystaveni riziku nehumánního zacházení a újmy na zdraví. Žalobci bylo právě z těchto důvodů uděleno vízum za účelem strpění na území a následně dlouhodobý pobyt za účelem strpění Dikce § 43 zákona o pobytu cizinců stanovuje, že dlouhodobý pobyt za účelem strpění může být udělen žadateli, kterému bylo uděleno vízum za účelem strpění (žalobci bylo), jeho pobyt bude delší než rok (žalobce splňuje i tuto podmínku) a důvody, pro které vízum bylo uděleno, trvají (z výše uvedeného vyplývá, že trvají). Žalobce tedy splňuje zákonné podmínky pro prodloužení dlouhodobého pobytu za účelem strpění. Argumentace, že by žalobce mohl pobývat v jiné části zemi původu, kterou se snaží správní orgány obou stupňů prezentovat, zde neobstojí. V době udělení dlouhodobého víza za účelem strpění i dlouhodobého pobytu za účelem strpění žalobci totiž jiné oblasti než Doněcká a Luhanská byly z bezpečnostního hlediska srovnatelné dnešní situaci, kdyby tedy správní orgán uznal za vhodné, že žalobce mohl pobývat v jiné části země, měl takovou argumentaci použít již v případě žádosti o dlouhodobé vízum. Navíc je nutné opětovně zdůraznit, že důvodem udělení dlouhodobého víza, které stále trvají, byla situace právě v Doněcké a Luhanské oblasti, a tato se, dle relevantních informací Ministerstva zahraničních věcí, nezměnila.

5. Pokud se však nezměnily podmínky, pro které bylo dlouhodobé vízum za účelem strpění uděleno, aplikací takovéto nové argumentace se správní orgány dopouštějí porušení zásady legitimního očekávání žalobce. Možnost bezvízového styku mezi Ukrajinou a Českou republikou není dle názoru žalobce relevantní pro posouzení jeho žádosti, neboť tento nic nemění na tom, že již od ledna roku 2015 je v oblasti, ze které žalobce pochází, vyhlášen mimořádný stav a probíhají zde ozbrojené boje a právě to bylo důvodem udělení víza za účelem strpění. Možnost cestovat na 90 dní v rámci 180 dní na území České republiky na tom nic nemění, neboť zbylých 90 dnů by musel opět pobývat v zemi původu, kde probíhá ozbrojený stav. Žalovaná opomíjí, že se jedná o žádost o prodloužení dlouhodobého pobytu nikoliv již vízum, které bylo uděleno, o čemž svědčí mj. i to, že jako důkaz své rozhodovací praxe uvádí rozhodnutí o přezkoumání podmínek pro udělení dlouhodobých víz.
6. Žalobce dále namítl, že se žalovaná vůbec nezabývala nepřiměřeností rozhodnutí. I kdyby přisvědčil názoru, že správní orgán není povinen zkoumat přiměřenost rozhodnutí ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců, požadavek přiměřenosti rozhodnutí vyplývá i z § 2 odst. 4 správního řádu, ale především je pak právo na soukromý a rodinný život chráněno na ústavní úrovni (§ 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod) a v mezinárodních závazcích České republiky, především pak žalobce již ve svém rozhodnutí poukázal na čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, který stanovuje, že do práva na respektování rodinného a soukromého života lze zasáhnout pouze, pokud to je „v souladu se zákonem a nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, ochrany pořádku a předcházení zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných.“ Z jazykového výkladu lze pak dovodit, že právě spojka „a“ předpokládá kumulativní spojení těchto podmínek. Žalovaná se vůbec nezabývala,

souladu rozhodnutí s čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Žalobce si připadá až nemístně, když orgánu veřejné moci musí připomenout, že požadavek, aby rozhodnutí bylo v souladu se zákonem a mezinárodními smlouvami, vyplývá jak z ustanovení § 2 odst. 1 správního řádu, tak z čl. 10 Ústavy České republiky. Žalovaná tak tímto svým postupem přivodila nezákonnost rozhodnutí. Žalobce především poukazuje na to, že neprodloužením dlouhodobého pobytu za účelem strpění ztrácí pobytové oprávnění a je nucen vycestovat zpět do země původu, přičemž v oblasti, ze které pochází, resp. ze které sem de facto uprchl, probíhá ozbrojený konflikt. Před cestou do této oblasti Ministerstvo zahraničních věcí varuje své občany, je proto naprosto nepřijatelné, aby jiné lidské bytosti, které však nedisponují českým státním občanstvím, jiný orgán téhož státu v rozporu s oficiálním stanoviskem ústředního správního orgánu s klidným svědomím do této oblasti posílal. V reakci na argumentaci žalované je pak alternativou takového ohrožení zdraví a života pobývat v jiné části země, kde však nemá žádné vazby, známé, zázemí apod., naproti tomu za dobu pobytu na území si zde žalobce vytvořil silné sociální vazby, má zde přátele, a především zde navštěvuje Základní školu. Za dobu pobytu si žalobce osvojil český jazyk a zdejší způsob života. Žalobce by rád své vazby zde na území dále rozvíjel. V této souvislosti žalobce poukazuje na mezinárodní závazky České republiky, konkrétně pak na čl. 3 odst. 1 této Úmluvy o právech dítěte („*Zájem dítěte musí být předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající se dětí, ať už uskutečňované veřejnými nebo soukromými zařízeními sociální péče, správními nebo zákonodárnými orgány.*“).

7. Ve stejném duchu pak hovoří též směrnice Rady č. 2003/86/ES ze dne 22. 9. 2003 o právu na sloučení rodiny (dále jen „Směrnice“), konkrétně její čl. 5 odst. 5 („*Při posuzování žádosti členské státy dbají na to, aby byl brán náležitý ohled na nejlepší zájmy nezletilých dětí.*“). V této souvislosti by žalobce taktéž rád poukázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 5 As 102/2013 – 31 ze dne 28. 2. 2014: „*Právě hledisko nejlepšího zájmu dítěte (dětí) nebylo dle názoru Nejvyššího správního soudu ve věci dostatečně zváženo ani v nynějším případě při hledání spravedlivé rovnováhy mezi zájmem státu na vyhoštění stěžovatele a právem na ochranu soukromého a rodinného života cizince a jeho rodinných příslušníků, tedy manželky a dvou velmi malých dětí, zcela odkázaných na péči svých rodičů. Podobně jako ve věci Nunez proti Norsku nelze předvídat, zda by odloučení stěžovatele od jeho dětí bylo trvalé nebo jen dočasné, a to s ohledem na omezené možnosti z hlediska zákona o pobytu cizinců, které by měl stěžovatel i po uplynutí doby vyhoštění pro umožnění návratu do ČR z jeho vlasti k dispozici, a bylo třeba v tomto směru věnovat, jak naznačuje i stěžovatel, pozornost rovněž příslušné správní praxi. Trvalé nebo dlouhodobé odloučení by nepřiměřený zásah do rodinného života v daném případě mohlo znamenat, ovšem ani případné „krátkodobé“ nucené vycestování stěžovatele by nevylučovalo možnost nepřiměřeného zásahu do práva stěžovatele a jeho rodinných příslušníků na rodinný život, pokud by k němu přistoupily ještě další uváděné okolnosti.*“
8. Žalobce dále namítá přepjatý formalismus rozhodnutí žalované. Přepjatý formalismus je konstantně judikaturou označován za zcela nezákonný, v příkrém rozporu s ústavními principy demokratického právního státu. Upřednostňování formalistického přístupu na úkor přístupu materiálního, resp. skutečně zjištěného stavu věci označil za nezákonné opakovaně i Ústavní soud. Z obecného hlediska je namístě připomenout, že Ústavní soud ve své konstantní judikatuře již mnohokrát prokázal, že netoleruje orgánům veřejné moci, a především obecným soudům formalistický postup za použití v podstatě sofistického odůvodňování zřejmé nespravedlnosti. Zdůraznil přitom mj., že obecný

soud není absolutně vázán doslovným zněním zákona, nýbrž se od něj smí a musí odchýlit, pokud to vyžaduje účel zákona, historie jeho vzniku, systematická souvislost nebo některý z principů, jež mají svůj základ v ústavně konformním právním řádu jako významovém celku a že povinnost soudů nalézat právo neznamena pouze vyhledávat přímé a výslovné pokyny v zákonném textu, ale též povinnost zjišťovat a formulovat, co je konkrétním právem i tam, kde jde o interpretaci abstraktních norem a ústavních zásad (srov. např. nález sp. zn. Pl. ÚS 21/96, Sbírka nálezů a usnesení Ústavního soudu, svazek 7, nález č. 13, nebo nález sp. zn. 19/98, Sbírka nálezů a usnesení Ústavního soudu, svazek 13, nález č. 19). Při výkladu a aplikaci právních předpisů nelze opomíjet jejich účel a smysl, který není možné hledat jen ve slovech a větách toho kterého předpisu, ve kterém jsou vždy přítomny i principy uznávané demokratickými právními státy. Ústavní soud považuje za samozřejmé a určující pro nalézání práva, že vždy je nezbytné vycházet z individuálních rozměrů každého jednotlivého případu, které jsou založeny na zjištěných skutkových okolnostech. Mnohé případy a jejich specifické okolnosti mohou být – jako v dané věci – značně komplikované a netypické; to však nevyvazuje orgány veřejné správy či obecné soudy z povinnosti udělat vše pro spravedlivé řešení, jakkoliv se to může jevit složité. Právě snaha o sofistikované odůvodnění zjevné nespravedlnosti je patrná napříč rozhodnutím. Druhotně lze přepjatý formalismus spatřovat např. ve snaze správních orgánů obou stupňů tvrzením možnosti bezvívzové styku či možnosti pobývat v jiné části země zastírat zjevnou nepřiměřenost, nezákonnost a nespravedlnost napadaného rozhodnutí a reálný dopad tohoto rozhodnutí, a sice že je žalobce nucen navrátit se do oblasti ozbrojeného konfliktu.

Vyjádření žalované

9. Žalovaná navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Žalovaná uvedla, že vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území, stejně tak dlouhodobý pobyt za účelem strpění pobytu na území, je zcela specifický institut, který se uděluje ze zákonem stanovených důvodů uvedených v ustanovení § 33, popř. § 43 zákona o pobytu cizinců a nemá primárně nahrazovat jiné typy pobytových oprávnění uvedených v tomto zákoně. Žalobci bylo uděleno vízum k pobytu nad 90 dnů a následně povolení k pobytu za účelem strpění pobytu na území podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, tzn. z důvodu překážky vycestování z území nezávislé na vůli cizince. Překážkou na vůli nezávislou se rozumí překážka, která cizinci brání fyzicky či fakticky vycestovat z území, tzn., že vízum za účelem strpění pobytu na území, stejně tak povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území, je podmíněno samotnou nemožností opustit území České republiky.
10. Žalovaná si je dle svých slov vědoma, že na východě Ukrajiny (Doněcká a Luhanská oblast) dochází ke střetům s povstalcí, to však neznamena, že zbývající část Ukrajiny (zbývajících 22 oblastí - krajů) nemá zajištěnu bezpečnost a veřejný pořádek. Žalobce se může navrátit do svého domovského státu a zvolit si bezpečné místo pobytu, např. v západní části Ukrajiny, která je více než 1 000 km vzdálena od místa ozbrojeného

konfliktu, a na kterou se upozornění Ministerstva zahraničních věcí nevztahuje. Navíc žalobce poukazuje pouze na zhoršenou situaci v oblasti konfliktu, která je v Doněcké a Luhanské oblasti. Jako občan Ukrajiny je žalobce oprávněn svobodně se pohybovat po celém území Ukrajiny, a jak již bylo avizováno v rozhodnutí správního orgánu I. stupně i žalobou napadeném rozhodnutí, žalobce není povinen se navrátit do města posledního bydliště, ale je pouze na jeho volbě, které místo na území Ukrajiny si zvolí.

11. Následně k nařízení Evropského parlamentu č. 2017/850/EU, které bylo schváleno dne 17. 5. 2017, žalovaná uvádí, že toto nařízení je přímo vykonatelné, a tedy správní orgán I. stupně byl povinen postupovat podle něj. Česká republika je tedy vázána uvedeným nařízením. Jak již bylo uvedeno v napadeném rozhodnutí, skládá se z hodnotící zprávy Komise EU, která hodnotila oblast bezpečnosti a veřejného pořádku, přičemž všechna kritéria byla ze strany Ukrajiny splněna. Tento dokument byl podstatný pro to, aby Ukrajina mohla být zařazena mezi státy s výsadou, v jejímž rámci občané Ukrajiny nejsou vázáni vízovou povinností po určitou dobu pobytu v rámci Schengenského prostoru. Z výše uvedeného je tedy zřejmé, že Rada EU a Evropský parlament vydaly nařízení č. 2017/850/EU ze dne 17. 5. 2017 z důvodu, že je na území Ukrajiny zajištěna bezpečnost.
12. Správním orgánům tedy nelze vytýkat, že při rozhodování o žádosti žalobce vycházely z nařízení a závěrečné hodnotící zprávy příslušných orgánů Evropské unie, neboť správní orgány jsou povinny postupovat v souladu s právními předpisy (srov. ustanovení § 2 odst. 1 správního řádu), tzn. i v souladu s Nařízeními rady EU a Evropského parlamentu, neboť jsou oproti směrnici přímo závazné.
13. Žalovaná rovněž odkazuje na rozsudek Krajského soudu v Plzni č. j. 30 A 120/2016-41 ze dne 17. května 2017, v němž soud uvedl následující: *„Pokud měl žalobce za to, že se prvostupňový správní orgán nedostatečně vypořádal s otázkou skutkového stavu, měl v řízení navrhnout doplnění dokazování.“* Obdobný závěr rovněž vyplývá z rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 9 Azs 12/2015-38 ze dne 12. 3. 2015, v němž je uvedeno: *„Je zejména v zájmu žadatele (zde stěžovatele), aby shromáždil a správnímu orgánu předložil všechny potřebné podklady. Pokud tak stěžovatel neučinil, je současná situace důsledkem pouze jeho nečinnosti; správní orgány při zjišťování skutkového stavu nepochybily, neboť musely vycházet z podkladů, které měly k dispozici.“*
14. K námitce porušení legitimního očekávání, žalovaná uvádí, že správní orgán I. stupně postupoval v souladu s požadavky zákona o pobytu cizinců, když se zabýval otázkou, zda jsou i nadále splněny podmínky pro prodloužení pobytového oprávnění žalobce, resp. zda žalobci i nadále brání překážka na jeho vůli nezávislá v návratu do země jeho původu. V této souvislosti pak správní orgán I. stupně dospěl k závěru, že s ohledem na Nařízení Rady EU a Evropského parlamentu č. 2017/850/EU ze dne 17. 5. 2017, došlo k podstatné změně okolností v případě otázky zajištění bezpečnosti na území Ukrajiny. Žalovaná konstatuje, že zásada legitimního očekávání není neomezená, obzvláště v případech, kdy dojde v průběhu plynutí času k podstatným změnám, které mají významný vliv na posouzení žádosti, což se stalo i u předmětné žádosti o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem strpení pobytu na území. Pobyt cizince na území České republiky není samoučelný. Cizinec je oprávněn na území České republiky pobývat toliko na základě účelu aprobovaného zákonem. S ohledem na právě uvedené je tudíž patrné, že pobyt cizince na území České republiky je toliko spjat se splněním zákonných předpokladů. Správní

orgány obou stupňů jsou v této souvislosti oprávněny ověřit, zda žalobce tyto podmínky splňuje.

15. Pokud jde o přiměřenost dopadu napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce, pak žalovaná uvádí, že kritéria stanovená v § 174a zákona o pobytu cizinců se pro zhodnocení přiměřenosti uplatní pouze v případě, pokud zákon o pobytu cizinců povinnost posuzovat přiměřenost přikazuje. Tuto skutečnost potvrzuje rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 Azs 226/2015 ze dne 18. 11. 2015, podle kterého *„k aplikaci ustanovení § 174a zákona č. 326/1999 Sb., tedy posuzování přiměřenosti dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života účastníka řízení, může dojít teprve tehdy, pokud některé ustanovení zákona správnímu orgánu v konkrétním případě povinnost zkoumat přiměřenost dopadů rozhodnutí ukládá“*. Je třeba v této souvislosti poukázat na to, že poslední novela zákona č. 326/1999 Sb. (provedená zákonem č. 222/2017 Sb.) doplnila odstavec 3 výše uvedeného zákonného ustanovení, ve kterém tuto skutečnost výslovně zakotvila. Je v něm uvedeno, že *„Přiměřenost dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán posuzuje pouze v případech, kdy to tento zákon výslovně stanoví.“* V rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 9 Azs 288/2016 ze dne 4. 1. 2017 tento mimo jiné uvedl *„Nejvyšší správní soud konstatuje, že na základě samotného § 174a zákona o pobytu cizinců nelze určit okruh rozhodnutí dle tohoto zákona, u nichž je povinností správního orgánu posoudit přiměřenost dopadů takového rozhodnutí. Z § 174a zákona o pobytu cizinců vyplývá pouze to, že v těch případech, kdy má správní orgán povinnost posoudit přiměřenost dopadů rozhodnutí, je nezbytné ji hodnotit z hledisek, která demonstrativně § 174a zákona o pobytu cizinců zmiňuje, jsou-li pro daný případ relevantní. Ze samotného jazykového vyjádření § 174a zákona o pobytu cizinců („[p]ři posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména“[...]) lze dovodit jen to, jak se má postupovat při posuzování přiměřenosti dopadů. Dané ustanovení však neobsahuje žádné vodítko pro to, u jakých rozhodnutí se má k posuzování přiměřenosti přikročit. (...) Zda je třeba u jednotlivých typů rozhodnutí dle zákona o pobytu cizinců přiměřenost dopadů zkoumat, nelze určit na základě § 174a zákona o pobytu cizinců, ale je k tomu nutno užít jiná hlediska. Typicky půjde o příkaz zákonodárce vtělený do těch ustanovení zákona o pobytu cizinců, která výslovně přikazují u jednotlivých typů rozhodnutí přiměřenost prověřit (např. dle § 77 odst. 2 zákona o pobytu cizinců in fine je možno rozhodnutí vydat „za podmínky, že toto rozhodnutí bude přiměřené z hlediska jeho zásahu do soukromého nebo rodinného života cizince“).*
16. V případě zamítnutí žádosti o vydání či prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území povinnost správního orgánu zabývat se otázkou přiměřenosti dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života účastníka řízení zákonem stanovena není. Žalovaná souhlasně se správním orgánem I. stupně přihlédla ke skutečnosti, že žádostem matky účastníka řízení i jeho babičky, které rovněž podaly stejného dne jako žalobce žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území, nebylo vyhověno neboť i v jejich případě pominuly důvody, pro které jim bylo vízum, resp. povolení k dlouhodobému pobytu, uděleno. Nad rámec výše uvedeného žalovaná poukázala na usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 1. 2. 2019, č. j. 30A 319/2018-24, kterým bylo řízení o žalobě matky žalobce ve věci prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území zastaveno.

17. Žalobce též v žalobě poukazuje na judikát Nejvyššího správního soudu č. j. 5As 102/2013-31 ze dne 28. 2. 2014, který se však vztahuje na řízení o správním vyhoštění nikoliv na předmětný případ.
18. Žalovaná rekapituluje, že z veřejně dostupných zdrojů vyplývá, že na území Ukrajiny je nepravdělný vnitřní ozbrojený konflikt soustředěn pouze na frontovou linii na území Doněcké a Luhanské oblasti, zbývajících 22 oblastí (krajů) je pod správou ukrajinské vlády a je v nich zajištěna bezpečnost obyvatel. Z internetových stránek Ministerstva zahraničních věcí vyplývá, že se nedoporučuje turistům cestovat na do zmíněných oblastí (tj. Doněcké a Luhanské oblasti) a na území Krymu (s výjimkou zvláštního povolení), zbytek území má zajištěnu bezpečnost a veřejný pořádek.
19. Žalovaná v daném případě rovněž odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Azs 64/2017 - 55 ze dne 16. 5. 2017, v rámci něhož byla otázka týkající se zajištění bezpečnosti na Ukrajině projednávána, přičemž soud v bodě 27 konstatoval následující: *„Sama špatná obecná situace v cílové zemi zpravidla pro shledání existence reálného nebezpečí nestačí. Půjde pouze o „extrémní případy obecného násilí, kdy bude existovat reálné nebezpečí špatného zacházení již pouze tím, že jednotlivec bude po návratu vystaven tomuto násilí“ (NA. Proti Spojenému království, rozsudek, 17. 7. 2008, č. 25904/07). Stěžovatel bude muset zpravidla předložit nějaké zvláštní rizikové faktory týkající se konkrétně jeho osoby.“* Následně Nejvyšší správní soud v bodě 30 rovněž uvedl, že: *„Nejvyšší správní soud [o]pakovaně poukazuje též na to, že zhoršená situace se týká pouze části východní Ukrajiny, přičemž vnitřní přesídlení do jiné oblasti státu představuje relevantní možnost občanů Ukrajiny nalézt bezpečí přímo ve své zemi původu (srov. např. usnesení ze dne 15. 1. 2015, č.j. 7 Azs 265/2014 - 17, ze dne 31. 3. 2015, č.j. 4 Azs 15/2015 -28, z e d ne 3 0. 4. 2015, č. j. 9 Azs 13/2015 - 69, z e d ne 1 7. 6. 2015, č. j. 6 Azs 86/2015 - 31, ze dne 14. 4. 2015, č.j. 10 Azs 17/2015 - 51).“*
20. K namítanému přepjatému formalismu rozhodnutí žalovaná uvádí, že nelze považovat za přejatý formalismus postup, kdy správní orgán I. stupně zamítne žádost cizince, který nesplňuje zákonem stanovené podmínky pro to, aby jeho žádosti bylo vyhověno. Žalovaná rozhodnutí nepovažuje za přepjatě formalistické. Jak již bylo uvedeno v odůvodnění napadeného rozhodnutí, žalovaná se plně ztotožňuje s právním názorem správního orgánu I. stupně, který zamítl žádost žalobce o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem strpění pobytu na území podle § 44a odst. 3 ve spojení s § 36 odst. 3 a dále ve spojení s § 38 odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb. V průběhu řízení byl v souladu s ustanovením § 3 správního řádu. dostatečně zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti a rovněž, že spisový materiál obsahuje dostatečné podklady ve smyslu § 50 odst. 2 správního řádu pro vydání výše uvedeného rozhodnutí.

Posouzení věci krajským soudem

21. Při přezkoumávání rozhodnutí vycházel soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů, kterými bylo rozhodnutí správního orgánu řádně a včas napadeno (§ 75 odst. 1 a 2 s.ř.s.).

22. Během jednání konaného dne 27. 5. 2020 setrvali účastníci řízení na svých stanoviscích vtělených již do jejich podání adresovaných soudu v rámci přípravy jednání.
23. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce podal dne 21. 3. 2018 žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území. Správní orgán I. stupně vyšel z toho, že žalobci bylo v souladu s § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců uděleno nejprve vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území a následně povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území dle § 43 odst. 1 zákona o pobytu cizinců a jeho platnost byla prodloužena, protože nadále trvaly důvody jeho udělení spočívající ve zhoršené bezpečnostní situaci panující v Doněcké oblasti, kde se žalobce narodil a kde žil před svým příjezdem do České republiky ve městě M..
24. Podmínkou prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území je trvání důvodů jeho udělení, přistoupil tedy správní orgán I. stupně k posouzení, zda zhoršená bezpečnostní situace na východě Ukrajiny může být i nadále překážkou, která žalobci brání ve vycestování z České republiky na Ukrajinu. Správní orgán I. stupně přihlédl ke změně nařízení č. 531/2001, kterým se stanoví seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překračování vnějších hranic vízum, jakož i seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od této povinnosti osvobozeni; na základě této změny došlo k uvolnění vízového režimu pro občany Ukrajiny, neboť Ukrajina naplnila kritéria stanovená v akčním plánu na uvolnění vízového režimu z 22. 11. 2010, mj. týkající se dodržování lidských práv a bezpečnosti. Z toho dle správního orgánu I. stupně vyplývá, že situace na Ukrajině by neměla obecně vzato bránit po uplynutí krátkodobého pobytu v návratu jejích státních občanů ze zemí Evropské unie. Ani ozbrojené střety mezi ukrajinskou armádou a proruskými separatisty na východě země by tedy neměly být z pohledu EU samy o sobě důvodem, který by neumožňoval ukrajinským občanům po skončení bezvízového pobytu na území EU v návratu na Ukrajinu. Ukrajina není státem, v němž by skutečně probíhal ozbrojený konflikt nebo který by selhával v zajištění alespoň základní bezpečnosti svých obyvatel. Boje probíhají na území Doněcké a Luhanské oblasti a soustředí se na frontovou oblast a nijak výrazně se nerozšiřují. Žalobce tedy má možnost se vrátit na Ukrajinu do jiné oblasti; jeho život při návratu na Ukrajinu ohrožen není a je jen na volbě jeho a jeho matky, do jaké části Ukrajiny se vrátí.
25. Na základě této úvahy dospěl správní orgán I. stupně k závěru, že situace na Ukrajině, která byla důvodem udělení dlouhodobého víza žalobci a následnému vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území, již v současnosti není překážkou, která by mu bránila vycestovat z území ČR na Ukrajinu. Správní orgán proto žalobcovu žádost podle § 44a odst. 3 ve spojení s § 36 odst. 3 a § 38 odst. 2 zákona o pobytu cizinců zamítl a dobu platnosti povolení k dlouhodobému pobytu neprodloužil, neboť pominuly důvody, pro které bylo toto vízum uděleno.
26. Proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně brojil žalobce odvoláním, v němž namítl chybné vyhodnocení aktuální situace na Ukrajině, přičemž poukázal na stále probíhající boje v Doněcké oblasti, odkud pochází a kde trvale bydlí. Odkázal současně na varování Ministerstva zahraničních věcí, které občanům ČR nedoporučuje cestovat do Doněcké a Luhanské oblasti, kde dosud odchází k nepravdělným ozbrojeným střetům. Kvůli nejistému vývoji bezpečnostní situace jsou pak občané ČR vyzváni k obezřetnosti při cestách do některých dalších oblastí Ukrajiny (Charkovská, Dněpropetrovská,

Záporožská, Chersonská, Mykolajivská a Oděská). O špatné bezpečnostní situaci na Ukrajině dle žalobce svědčí i Stanovisko OSN o vývoji bezpečnostní situace na Ukrajině za období 16. 8. 2017 – 15. 11. 2017 a Stanoviska OBSE o bezpečnostní situaci na Ukrajině ke dni 21. 12. 2017; tyto dokumenty však nebyly správním orgánem I. stupně zohledněny. Správní orgán I. stupně se rovněž nezabýval přiměřeností dopadů vydaného rozhodnutí na jeho soukromý a rodinný život, k čemuž uvedl, že v České republice pobývá spolu se svou matkou a babičkou a za čtyři roky pobytu se na území plně integrovali do společnosti, žalobce navštěvuje školu v K. V. a má zde hodně kamarádů. Nepřihlédl ani k podnikatelským a pracovním aktivitám jeho matky a babičky na území ČR.

27. Žalovaná však napadeným rozhodnutím žalobcovu odvolání zamítla a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdila. Dospěla totiž k závěru, že ačkoli není možno zlehčovat bezpečnostní situaci na východě Ukrajiny, má žalobce možnost vrátit se na její bezpečnou část, neboť značná většina jejího území je pod kontrolou ukrajinské vlády a nedochází na něm k bezpečnostním incidentům. Je tak pouze na žalobcově vůli, které místo na území Ukrajiny si zvolí pro svůj návrat, neboť není povinen vrátit se na místo svého původního bydliště.
28. Žaloba je důvodná.
29. První žalobní bod, v jehož rámci žalobce namítl nedostatečně zjištěný skutkový stav, není opodstatněný.
30. Správní orgány zamítly žalobcovu žádost o prodloužení jeho povolení k dlouhodobému pobytu podle § 44a odst. 3 ve spojení s § 36 odst. 3 a s § 38 odst. 2 zákona o pobytu cizinců.
31. Podle § 44a odst. 3 zákona o pobytu cizinců: *„Žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu se podává ministerstvu na úředním tiskopisu, na kterém se podává žádost o vydání tohoto povolení. Na prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu se § 35 odst. 2 a 3, § 36 a § 55 odst. 1 a 2 vztahují obdobně.“*
32. Dle § 36 odst. 3 zákona o pobytu cizinců: *„Dobu platnosti víza a dobu pobytu na území na vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území nelze prodloužit, pokud ministerstvo shledá důvod pro zahájení řízení o zrušení platnosti tohoto víza (§ 38).“*
33. Podle § 38 odst. 2 zákona o pobytu cizinců: *„Ministerstvo zruší platnost víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území, jestliže pominuly důvody, pro které bylo toto vízum uděleno, a cizinec nepožádal o zrušení platnosti víza ve lhůtě podle předchozího odstavce anebo bylo-li vízum uděleno podle § 33 odst. 1 písm. d) a soud žalobě nepřiznal odkladný účinek.“*
34. Po skutkové stránce je rozhodnutí správních orgánů opřeno ve zkratce o to, že v bezpečnostní situaci na Ukrajině nastal od doby posledního rozhodování o prodloužení doby platnosti žalobcova povolení k pozitivnímu posunu. Žalobci tak již v jeho návratu na Ukrajinu nadále nebrání překážka na jeho vůli nezávislá. Tato změna byla dle správního orgánu I. stupně reflektována i na úrovni evropské normotvorby, a to změnou nařízení (ES) č. 539/2001 provedenou nařízením č. 2017/850/EU (dále též: Nařízením) o zrušení vízové povinnosti ukrajinských občanů pro splnění mj. požadavků na vnitřní bezpečnost a zvýšení standardu ochrany lidských práv vyplývajících z akčního plánu na uvolnění vízového režimu z 22. 11. 2010. Závěrečná hodnotící

zpráva Komise EU ze dne 18. 12. 2015 dle názoru správního orgánu I. stupně stvrzuje, že kritéria stanovená akčním plánem byla naplněna jak na úrovni legislativní, tak na úrovni praktické. Jelikož jsou tedy boje mezi vládními vojsky a separatisty na Ukrajině soustředěny na frontovou linii v Doněcké a Luhanské oblasti a rovněž v oblasti ochrany lidských práv a bezpečnosti byly na Ukrajině dosaženy pokroky, má žalobce možnost se v rámci země svého původu usídlit i jinde než právě ve zmíněných oblastech zasažených boji. S těmito závěry správního orgánu I. stupně se v napadeném rozhodnutí ztotožnila i žalovaná.

35. Rovněž tak soud se se těmito závěry správních orgánů ztotožňuje. Z obsahu správního spisu jednoznačně vyplývá, že jejich závěr o změně bezpečnostní situace a stavu ochrany lidských práv na Ukrajině je opodstatněný. Lze konstatovat, že současná situace panující na Ukrajině umožňuje žalobcův návrat do vlasti a že pominuly důvody, pro které bylo žalobci vydáno a posléze prodlouženo povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění. V této souvislosti je ostatně možno citovat závěry obsažené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2019, č. j. 2 Azs 72/2019-28, v němž se uvádí: *„Ve vztahu k tomu, jak byla posouzena situace na Ukrajině, Nejvyšší správní soud předesílá, že není úkolem správních soudů, aby v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu samy posuzovaly situaci na Ukrajině, nýbrž aby v mezích žalobních bodů přezkoumávaly napadené výroky správních rozhodnutí a ty závazné podklady rozhodnutí, které není možné napadnout samostatnou žalobou. Takovými podklady v právě projednávané věci nepochybně jsou jak závazné stanovisko ministerstva, tak závazné stanovisko ministra vnitra vydané v odvolacím řízení, jež situaci na Ukrajině z pohledu možného trvání důvodů znemožňujících vycestování stěžovatelky nepochybně posuzují. Pokud jde o námitku stěžovatelky, že v místě jejího pobytu na Ukrajině hrozí nebezpečí vážné újmy, neboť je v Doněcku vedena válka a stále fakticky neexistuje stav příměří, pak je tato námitka zcela přiléhavá pouze pro poměry po roce 2017 na tzv. linii dotyku vyskytující se v Doněcké a Luhanské oblasti, kde se však bezpečnostní incidenty soustřeďují „přibližně 7 km od linie dotyku“ zneprátených stran, jak vyplývá z Informace Odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra České republiky – Situace v zemi – Politická a bezpečnostní situace, mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, vojenská služba, vnitřně přesídlené osoby ze dne 14. 9. 2018 (dále jen „Informace ze dne 14.9.2018“), jež je součástí správního spisu a byla podkladem závazného stanoviska ministra vnitra. Toto závazné stanovisko však výskyt bezpečnostních incidentů ve formě bojů zneprátených stran nezpochybňuje a přiznává, že v uvedených dvou správních oblastech Ukrajiny „panuje zhoršená bezpečnostní situace“. Tomu pak zcela odpovídá i posouzení Informace ze dne 14. 9. 2018 ze strany krajského soudu v bodě 26 odůvodnění napadeného rozsudku. Jako významné z hlediska nebezpečí vážné újmy stěžovatelky se pak jeví nejen to, že město S. (totiž místo posledního pobytu stěžovatelky na Ukrajině) je od linie dotyku vzdáleno přes 70 km, ale rovněž neomezovaná možnost vnitřního přesídlení stěžovatelky v rámci ostatního státního území Ukrajiny, a to aniž by to pro ni konkrétně s sebou neslo riziko vážné újmy znemožňující jí vycestování. Pokud tedy krajský soud dospěl k výše uvedeným závěrům, že „ve zbytku Ukrajiny je situace bezproblémová a umožňuje řešení situace osob pocházejících z uvedených oblastí vnitřním přesídlením do bezpečnějších oblastí Ukrajiny“, pak toto posouzení odpovídá obsahu podkladů napadeného rozhodnutí. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje se závěrem krajského soudu, že obě závazná stanoviska berou v potaz individuální situaci žalobkyně a nejsou paušalizující. Ačkoli závazné stanovisko ministerstva vycházelo z podkladů, které se vztahovaly k dřívější situaci na Ukrajině, a to včetně značného znepokojující Zprávy o stavu*

lidských práv na Ukrajině za období 16. srpna až 15. listopadu 2017 Úřadu vysokého komisaře OSN pro lidská práva, věcné závěry ve vztahu k § 179 odst.1 a 2 zákona o pobytu cizinců závazného stanoviska ministra vnitra vydané v odvolacím řízení se zřetelně opírají především o Informaci ze dne 14.9.2018, která poskytuje nejaktuálnější možný přehled relevantních informací o poměrech na Ukrajině, jíž je stěžovatelka státní občankou.“

36. Na podkladě tohoto právního názoru Nejvyššího správního soudu je možno dovodit, že závěr, k němuž v projednávaném případě dospěly správní orgány, je v souladu i s judikatorní praxí Nejvyššího správního soudu, což ostatně vyplývá i z jeho usnesení ze dne 18. 4. 2019, č. j. 9 Azs 410/2018-38. V něm kasační soud uvedl: *„K bezpečnostní situaci na Ukrajině NSS opakovaně konstatoval, že „na Ukrajině nelze ani dříve, ani v současné době klasifikovat situaci jako „totální konflikt“, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Nutno upozornit, že se jedná o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá (viz usnesení ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014-17, dále srov. např. usnesení ze dne 31. 3. 2015, č. j. 4Azs 15/2015-28; ze dne 30. 4. 2015, č. j. 9 Azs 13/2015-69; ze dne 17. 6. 2015, č. j. 6 Azs 86/2015-31; a ze dne 21. 2. 2019, č.j. 4 Azs 411/2018-26). Ozbrojený konflikt je navíc dlouhodobě omezen na Doněckou a Luhanskou oblast, zbytek země je plně pod kontrolou ukrajinské vlády.“*
37. Fakt, že došlo ke změně bezpečnostní situace a úrovně ochrany lidských práv na Ukrajině, činí nedůvodné i další žalobcovy dílčí námitky, totiž jeho tvrzeným legitimním očekáváním a tvrzenou trvající špatnou bezpečnostní situací panující v Doněcké a Luhanské oblasti. Především dlužno poukázat na to, že ani správní orgány netvrdí, že by situace v Doněcké a Luhanské oblasti byla dobrá. Napadené rozhodnutí a jemu předcházející rozhodnutí správního orgánu I. stupně se opírají o kvalitativní změnu v zajištění bezpečnosti a ochrany lidských práv ve zbytku Ukrajiny. Jak už soud uvedl, tento závěr správních orgánů je správný; proto nemůže být případná ani námitka, že ve zbylé části Ukrajiny panuje stále stejná situace jako v době, kdy žalobce Ukrajinu opustil. Rozhodnutími správních orgánů obou stupňů pak nemohlo být zasaženo ani žalobcovo legitimní očekávání, neboť možnost prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění je z definice podmíněna trváním důvodů, pro které bylo takové povolení uděleno. Žalobce tak mohl nabýt legitimní očekávání toliko v tom směru, že nezmění-li se rozhodující podmínky, jež správní orgány vedly k tomu, aby mu bylo uděleno povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění, bude mu takové povolení prodlouženo. To se však, jak už bylo v tomto rozsudku opakovaně uvedeno, v daném případě nestalo, neboť rozhodující podmínky pro udělení tohoto typu pobytového oprávnění se v žalobcově případě jednoznačně změnily.
38. Další žalobní bod, v němž je namítána absence posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí správních orgánů do soukromých a rodinných poměrů žalobce, je důvodný. Předestat je třeba, že z právní úpravy, na jejímž základě byla žádost žalobce o prodloužení jeho povolení k dlouhodobému pobytu zamítnuta, nevyplývala povinnost správních orgánů přiměřenost dopadů rozhodnutí do žalobcových soukromých a rodinných poměrů posuzovat. Ustanovení § 174a odst. 3 ostatně stanoví: *„Přiměřenost dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán posuzuje pouze v případech, kdy to tento zákon výslovně stanoví.“*

39. K otázce posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromých a rodinných poměrů však existuje rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu, která je potud ustálená, že v případě, že sám cizinec vnese do řízení relevantní tvrzení, z nichž vyplývá, že by rozhodnutí správních orgánů snad mohlo mít nepříznivý dopad do jeho soukromých a rodinných poměrů, je povinností se touto otázkou zabývat, i když jim to přímo neukládá zákon, neboť je třeba respektovat mezinárodněprávní závazky České republiky, v takovém případě pak plynoucí především z čl. 8 Evropské úmluvy o lidských právech, který zakotvuje právo na rodinný život.
40. V projednávané věci je přitom z rozhodnutí správního orgánu I. stupně zřejmé, že žalobcovy rodinné poměry byly vzaty v úvahu jen potud, že bylo zmíněno, že i jeho matka a babička podaly stejnou žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu a že těmto žádostem nebylo vyhověno. Soukromé poměry žalobcovy v úvahu vzaty nebyly, protože ve správním řízení ani nebyly zjišťovány. Již v tomto ohledu je tedy rozhodnutí správního orgánu I. stupně na samé hranici akceptovatelnosti, neboť se jedná o rozhodnutí týkající se nezletilého dítěte, a i z hlediska Úmluvy o právech dítěte, podle jejíhož čl. 3 odst. 1 platí: „*Zájem dítěte musí být předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající se dětí, ať už uskutečňované veřejnými nebo soukromými zařízeními sociální péče, správními nebo zákonodárnými orgány.*“, je nutno věnovat ozřejmění jeho situace zvýšené úsilí, aby bylo zajištěno, že přijaté rozhodnutí bude v jeho nejlepším zájmu.
41. Na tyto skutečnosti svými slovy reagoval žalobce v rámci svého odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně, v němž vytkl, že se správní orgán I. stupně jeho soukromými poměry nedostatečně zabýval a uvedl i některé otázky, na které nebyl dle jeho názoru brán dostatečný zřetel. Tím již ve světle judikatury Nejvyššího správního soudu zcela nepochybně založil povinnost žalované se jeho soukromými a rodinnými poměry, respektive přiměřeností dopadů rozhodnutí do těchto jeho poměrů zabývat.
42. Žalovaná se však této odvolací námitce v napadeném rozhodnutí vůbec nezabývala. Za takové situace ovšem nemůže napadené rozhodnutí obstát, neboť není věcí soudu nahrazovat činnost správních orgánů, jejichž povinností posouzení přiměřenosti dopadů jejich rozhodnutí do žalobcových soukromých a rodinných poměrů je.
43. Poslednímu žalobnímu bodu namítajícímu přepjatý formalismus napadeného rozhodnutí přisvědčit nelze. Žalobce obecně popsal přepjatý formalismus jako obecně nežádoucí jev v aplikaci práva, s čímž lze nepochybně souhlasit. Opomněl však uvést, v čem konkrétně přepjatý formalismus v napadeném rozhodnutí spatřuje. Pouze obecná, nijak nekonkretizovaná tvrzení neumožňují soudu jiný než jen obecný přezkum. Po jeho provedení pak soud konstatuje, že napadené rozhodnutí neshledává zatíženým vadou přepjatého formalismu. Správní orgány se dopustily pochybení, když neposoudily přiměřenost dopadů svého rozhodnutí do žalobcových soukromých a rodinných poměrů, nicméně se nejedná o vadu přepjatého formalismu.

Závěr a náklady řízení

44. Soud zjistil, že žaloba byla důvodná, neboť správní orgány se řádně nevypořádaly s posouzením přiměřenosti dopadů jejich rozhodnutí do žalobcových soukromých a rodinných poměrů, což je vada řízení, pro kterou je nutno napadené rozhodnutí zrušit

ve smyslu § 78 odst. 1 s. ř. s. Současně soud rozhodl o vrácení věci žalované k dalšímu řízení, jak ukládá § 78 odst. 4 s. ř. s. V dalším řízení jsou správní orgány vázány právním názorem soudu vyjádřeným v tomto rozsudku, jak stanoví § 78 odst. 5 s. ř. s. Bude tedy na nich, aby řádně zjistily skutkový stav věci týkající se zejména soukromých a rodinných poměrů žalobce, posoudily závažnost zásahu, který do těchto poměrů může nastat v důsledku jejich rozhodnutí a přezkoumatelným způsobem odůvodnily svůj závěr o této otázce. Pochopitelně je povinností správních orgánů, aby se řádně vypořádaly s námitkami a tvrzeními, která v této souvislosti žalobce uvádí a popřípadě ještě uvede.

45. Pokud jde o náhradu nákladů řízení, vyšel soud z § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož má právo na plnou náhradu svých důvodně vynaložených nákladů řízení plně procesně úspěšný účastník, v tomto případě tedy žalobce. Výše důvodně vynaložených nákladů řízení žalobce byla stanovena coby skládající se ze zaplaceného soudního poplatku za žalobu ve výši 3 000 Kč a z návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě ve výši 1 000 Kč a dále z odměny advokáta za tři úkony právní služby po 3 100 Kč podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) advokátního tarifu (9 300 Kč + DPH = 11 253 Kč) a z paušální náhrady hotových výdajů za tři úkony právní služby po 300 Kč podle § 13 odst. 1 a 4 advokátního tarifu (900 Kč + DPH = 1 089 Kč). Za úkony právní služby podle § 11 odst. 1 advokátního tarifu se považují 1) převzetí a příprava zastoupení, 2) žaloba a 3) účast na jednání před soudem. Ke splnění povinnosti nahradit náklady řízení v celkové částce 16 342 Kč bylo žalovanému určeno platební místo podle § 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. a stanovena přiměřená lhůta podle § 160 odst. 1 části věty za středníkem o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. (s přihlédnutím k možnostem žalovaného tuto platbu realizovat).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

V Plzni dne 27. května 2020

JUDr. PhDr. Petr Kuchynka, Ph.D. v.r.
předseda senátu